

## A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Futó Barnabás (címe) ügyvéd által képviselt (felperes neve, címe) felperesnek a dr. Féja András (címe) ügyvéd által képviselt (I.r. alperes neve, címe) I. rendű és a dr. Bodonyi József Zsolt (címe) ügyvéd által képviselt (II.r. alperes neve, címe) II. rendű alperes ellen személyhez fűződő jog megsértése miatt indult perében a Fővárosi Bíróság 2011. január 18-án kelt 19.P.25.186/2009/12. számú ítélete ellen az I. rendű alperes részéről 13. sorszám alatt és a II. rendű alperes részéről 14. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

### í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi az I-II. rendű alpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg a felperesnek 30.000 (harmincezer) forint + áfa fellebbezési költséget.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra 36.000 (harminchatezer) forint fellebbezési illetéket.

A fennmaradó 36.000 (harminchatezer) forint fellebbezési illetéket a II. rendű alperes illetékmentessége folytán a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

### I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság a felperes személyiségi jogának megsértése miatt előterjesztett kereseti kérelmét részben találta alaposnak és megállapította, hogy az I-II. rendű alperes azzal, hogy a II. rendű alperes által szervezett, ...-én tartott sajtótájékoztatón az I. rendű alperes a felperes által ...-én ...-al folytatott magánbeszélgetésének anyagát a felperes hozzájárulása nélkül nyilvánosságra hozta, megsértették a felperes hangfelvétel védelméhez fűződő személyiségi jogait.

Kötelezte az I-II. rendű alpereseket, hogy elégtétel adásaként az ítélet rendelkező részét az ítélet jogerőre emelkedését követő 8 napon belül nyilvános közlésre juttassák el a Magyar Távirati Irodához úgy, hogy a megállapított jogsértésért sajnálkozásukat fejezik ki.

Kötelezte az I-II. rendű alpereseket egyetemlegesen, hogy fizessenek meg a felperesnek 15 napon belül 1.200.000 forint tőkét.

Az ezt meghaladó kereseti kérelmet elutasította és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alpereseknek egyetemlegesen 400.000 forint + áfa költséget.

A le nem rótt illetékről úgy rendelkezett, hogy abból a felperes 799.000 forintot, az I. rendű alperes pedig 40.000 forintot köteles a Magyar Államnak külön felhívásra megfizetni. A II. rendű alperes illetékmentessége folytán a további 40.000 forint illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet indokolásában ismertette az Alkotmány 2. § (1) bekezdését, a 7. § (1) bekezdését, a 8. § (1) bekezdését, az 54. § (1) bekezdését, az 59. § (1) bekezdését, a 61. § (1) bekezdését, az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett Európai Egyezmény 10. Cikkét, az 1976. évi 8. törvényerejű rendelettel kihirdetett Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának 19. Cikkét, a Ptk. 75. §-át, a 80. § (1)-(2) bekezdését, a 85. § (1) bekezdését, a Legfelsőbb Bíróság PK. 12-13. számú állásfoglalását.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes a közte és a ... között ...-én folytatott telefonbeszélgetés nyilvánosságra hozatalához hozzájárulását nem adta. Az alperesek nem büntetőeljárás lefolytatására jogosult szervezetek, így a felvétel nyilvánosságra hozatalához jogi lehetőségük a Ptk. 80. § (3) bekezdése alapján sem állt fenn. A felperes nem minősül közszereplőnek, a beszélgetés pedig nem nyilvános szereplés során került rögzítésre, ezért a hozzájárulás alóli kivételnek a Ptk. 80. § (2) bekezdésében rögzített esete sem áll fent. Tekintettel arra, hogy az I. rendű alperes a nyilatkozatot a felvétel tartalmának nyilvánosságra hozatalát a II. rendű alperesi párt elnökeként és a II. rendű alperes által szervezett sajtótájékoztatón tette meg, ezért az elsőfokú bíróság megítélése szerint mindkét alperes megsértette a felperes hangfelvétel védelméhez fűződő személyiségi jogát és a jogsértést erre tekintettel a Ptk. 84. § (1) bekezdésének a) pontja alapján megállapította.

A Ptk. 84. § (1) bekezdésének c) pontja alapján rendelkezett az elégtételadásról, kifejtve, hogy annak ugyanolyan nyilvánosságot kell biztosítani, mint amilyen nyilvánosság mellett a jogsértés történt.

Az elsőfokú bíróság figyelembe vette azt is, hogy az I. rendű alperes már nem a II. rendű alperes, a ..., ezért a Ptk. 84. § (1) bekezdés c) pontja szerinti objektív jogkövetkezményt úgy rendelte el, hogy az alperesek az ítélet rendelkező részét saját költségükön juttassák el a tájékoztatásban kiemelt szerepet viselő Magyar Távirati Irodához nyilvános közlésre és egyidejűleg fejezzék ki sajnálkozásukat.

A nem vagyoni kártérítés körében hivatkozott a Ptk. 84. § (1) bekezdésének e) pontjára, a 339. § (1) bekezdésére, a 335. § (1) és (4) bekezdésére, a Pp. 3. § (5)

bekezdésére, a 4. § (1) bekezdésére, a 163. §-ra, a 164. § (1) bekezdésére, a 206. § (1) bekezdésére, az Alkotmánybíróság 34/1992. (VI. 1.) AB számú határozatára.

Rögzítette, hogy a felperes a tényleges következmények bizonyítása körében kioktatás ellenére sem ajánlott fel személyes előadásán túl más bizonyítékot. Előadása szerint folyamatos magyarázkodásra kényszerült, életét a közlések ellehetetlenítették és az általa vezetett gazdasági társaság is gyakorlatilag tönkrement, elvesztette megrendelőit.

Az elsőfokú bíróság azt is figyelembe vette, hogy a perbeli közlésen kívül az adott időszakban gyakorlatilag számtalan egyéb közlemény foglalkozott hasonló tartalommal az üggyel.

Az összes körülmény mérlegelésével alapvetően a Pp. 163. § (3) bekezdésének alkalmazásával úgy ítélte meg, hogy a közöltek egy folyamat fontos pontját képezték, amelyek kétséget kizáróan negatívan érintették a felperes személyét és alkalmasak voltak a róla alkotott kép negatív befolyásolására, ezért a nem vagyoni kártérítés mértékét 1.200.000 forintban állapította meg, míg az ezt meghaladó felperesi keresetet annak eltúlzott mértéke miatt elutasította.

A perköltség viseléséről a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján határozott.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az I. és a II. rendű alperes terjesztett elő fellebbezést.

Az I. rendű alperes jogorvoslati kérelmében előadta, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság több okból is tévedett, amikor arra a következtetésre jutott, hogy a felperes a sajtótájékoztatón közöltek alapján vált felismerhetővé.

A sajtótájékoztatót megelőzően a felperes személye nem volt ismert a közvélemény előtt, neve sehol nem merült fel, és nincs olyan bizonyíték ami azt igazolná, hogy a felperest a ...-ei déli sajtótájékoztatót megelőzően - az üggyel kapcsolatban - hírbe hozták volna a nyilvánosság előtt. A felperes is elismerte, hogy az ügy csak a sajtótájékoztató után „robbant be”, addig őt senki nem kereste.

Cáfolható az az elsőfokú bírósági megállapítás is, hogy a cég - az ... - nevének nyilvánosságra hozatala által a nyilvános cégjegyzékből a cégvezetők adataihoz bárki hozzáférhetett, ugyanis ha így lett volna, akkor a média a cégvezetők nevét közzétette volna, azonban erre nem került sor. Megállapítható tehát, hogy a hangfelvétel nyilvánosságra hozatalát megelőzően a felperes személye, illetve neve említésének a sajtó nem tulajdonított semmiféle jelentőséget. A felvétel nem anonimizált nyilvánosságra hozatalát megelőzően fogalma sem volt senkinek arról, hogy ki volt ... beszélgetőpartnere. Álláspontja szerint figyelembe kell venni, hogy a sajtótájékoztató után néhány órával került a nyilvánosság elé az érintettek neve, és a felperes neve is már csak akkor kapott szárnyra, amikor a rajtuk kívül álló forrásból a felvétel meghallgatható módon, illetve már nem anonimizált leirat formájában különböző médiumoknál nyilvánosságra került.

Vitatta, hogy a felperes beazonosítható vagy megemlíttet lett volna az ominózus sajtótájékoztatón - álláspontja szerint nem volt felismerhető -, és a felvétel az I. rendű alperes akaratán kívül került a nyilvánosság elé úgy, hogy abból a felperest a közvélemény beazonosíthatta, azonban ezért az I. rendű alperest felelősség nem terheli.

Mindezek alapján kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a felperes kereseti kérelmének elutasítását, valamint a felperes perköltségben való marasztalását.

A II. rendű alperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását, a kereset elutasítását, másodlagosan annak hatályon kívül helyezését és a felperes perköltségben való marasztalását kérte.

Állította, hogy a felperes személye a sajtótájékoztató alapján nem volt felismerhető, neve vagy olyan személyes adata, amely alapján beazonosítható lett volna nem hangzott el.

Az elsőfokú bíróság által megállapított közvetett, áttételes beazonosíthatóság „túlterjeszkedik” magatartásán, mert a felperes nevének nyilvánosságra kerülése akaratán kívüli okból történt.

A nem vagyoni kártérítés körében hivatkozott a Pp. 161. § (1) bekezdésére, a 34/1992.(VI. 1.) alkotmánybírósági határozatra, arra, hogy a felperes személyes előadásán túl bizonyítási indítványt nem terjesztett elő, a kár nagyságát, az okozati összefüggést nem bizonyította, nem igazolta, hogy hátrány érte.

Az alperesek fellebbezése nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdésének megfelelően csak a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálta felül.

Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján a bizonyítékok Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti mérlegelésével helyesen állapította meg a tényállást, amelyre alapított érdemi döntése helytálló, ezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdésének és a Pp. 254. § (3) bekezdésének megfelelően helybenhagyta, annak helytálló indokai alapján.

Az elsőfokú bíróság a perbeli jogvita elbírálásánál irányadó jogszabályi rendelkezéseket és állásfoglalásokat teljes körűen ismertette, ezért a másodfokú bíróság csak visszautal azokra az alábbiak kiemelése mellett:

A Ptk. 75. § (1) bekezdése szerint a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani, e jogok a törvény védelme alatt állnak. Ezzel a rendelkezéssel a Ptk. védelmet kíván nyújtani a személyiség megsértésének mindenféle megnyilvánulásával szemben, ezen belül pedig a legjelentősebb személyhez fűződő jogokat külön is nevesíti.

A Fővárosi Ítéltábla szükségesnek tartja kiemelni, hogy a sajátos személyiségvédelmi intézkedések alkalmazása - objektív jellegükből eredően - független a jogsértő vétőképeségétől, felróhatóságától, magatartása jó- vagy rosszhiszeműségétől, esetleges tévedésétől. Ezek nem feltételei az alkalmazhatóságnak és nem is zárják ki azt, ugyanis a személyiségi sérelmet akkor is orvosolni kell, ha a jogsértés nem volt senkinek felróható.

A személyiséget érintő jogsértés megállapításához elegendő annak bizonyítása, hogy a másik fél magatartása a jogosultnak a jog által védett személyiségi érdekkörébe történő behatolást jelent, személyiségi jogait hátrányosan érinti.

A Ptk. 80. § (1) bekezdés alapján a személyhez fűződő jogok megsértését jelenti a más hangfelvételével kapcsolatos bármiféle visszaélés.

A hangfelvétel nyilvánosságra hozataláról kizárólag a felvételen szereplő személy jogosult dönteni. A hozzájárulásban megnyilvánuló rendelkezési jogosultság önálló, a felvétel készítésétől független jog. A hangfelvétel engedély nélküli elkészítése önmagában visszaélésnek minősül és a jogsértőt terheli annak bizonyítása, hogy a hangfelvétel elkészítése nem volt visszaélésszerű. A más hangfelvételével való visszaélés szándékos magatartást jelent.

A Pp. 164. § (1) bekezdés alapján a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valóban fogadja el.

Az eljárás során a felperes azt bizonyította, hogy a megjelölt kazetta tartalmazza a közte és ... között ... napján folytatott telefonbeszélgetés hangfelvételét, holott ilyen felvétel elkészítéséhez nem járult hozzá, arról nem is tudott.

E tényekkel szemben az alpereseket terhelte annak bizonyítása, hogy a hangfelvétel elkészítése nem visszaélésszerűen történt.

Az alperesek ezen bizonyítási kötelezettségüknek nem tettek eleget, illetve a peres eljárás során nem vitatták, hogy a felperes hozzájárulása, engedélye nélkül készült felvételt nyilvánosságra hozták.

Az alperesek arra hivatkoztak, hogy a felvételt érintően anonimizált módon nyilatkoztak a beszélgetésről, így a felperes személye nem volt azonosítható.

A Ptk. 85. § (1) bekezdése alapján a személyhez fűződő jogokat csak személyesen lehet érvényesíteni. A jelen perre is irányadó PK. 13. számú állásfoglalása értelmében igénnyel az léphet fel, akinek személye a közlemény tartalmából felismerhető, akinek személyére nevének megjelölésével vagy egyéb módon utal.

Az alperesi sajtótájékoztatót megelőzően már a folyamatban levő büntetőeljárás révén, az ...-vel összefüggésben a felperes neve nyilvánosságra került, ezért a felperes személye egyértelműen beazonosíthatóvá vált az alperesi sajtótájékoztatón elhangzottak alapján, így jogosult volt az igényérvényesítésre.

Az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást abban, hogy a felperest is érintő telefonbeszélgetés nem nyilvános szereplés során került rögzítésre, és annak nyilvánosságra hozatalához a felperes nem járult hozzá, ezért sértette a felperes hangfelvételhez fűződő személyiségi jogát.

A másodfokú bíróság egyetértett a Ptk. 84. § (1) bekezdés c) pontja szerinti objektív jogkövetkezmény alkalmazásával és annak módjával is.

A nem vagyoni kártérítési igény körében a másodfokú bíróság a következőkre alapította döntését.

A nem vagyoni kártérítés jogintézménye az általános személyiségvédelem egyik eszköze, alkalmazásának feltétele, a nem vagyoni kártérítés megfizetésére vonatkozó igény jogalapja valamely személyhez fűződő jog megsértése.

Mivel ezen jogintézmény nem szakítható el a kártérítés általános szabályaitól, megállapításához a jogellenes, felróható magatartáson felül szükséges olyan hátrány bekövetkezése, amely csak nem vagyoni kártérítéssel orvosolható, és a kettő között okozati összefüggésnek is fenn kell állnia [Ptk. 84. § e) pont; Ptk. 355. § (1) és (4) bekezdés, Ptk. 339. § (1) bekezdése].

A Legfelsőbb Bíróság több eseti döntésében rámutatott, hogy a jogsértéssel okozati összefüggésben nem vagyoni kártérítés megítélésére nem csak akkor van lehetőség, ha a sérelmet szenvedett fél tételesen igazolja a nem vagyoni hátrányait, a bíróság ugyanis a Pp. 163. § (3) bekezdése alapján külön bizonyítás nélkül is elfogadja az olyan hátrány bekövetkeztét, amely köztudomású ténynek tekinthető, így ha a sérelmet szenvedett fél valószínűsíti a hátrányait, valamint olyan esetben, ha a kár bekövetkezése köztudomású tényként elfogadható, a nem vagyoni kártérítés a hátrány tényleges bizonyítása nélkül is megítélhető.

Ilyenkor a kártérítés mértékéről a bíróság a ténylegesen bekövetkezett joghátrányhoz képest, a Pp. 206. § (3) bekezdése alapján mérlegelési jogkörében határoz.

Az általánosságban kifejtettek alapján a Fővárosi Ítélőtábla egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy az alperesek által közöltek egyértelműen negatívan befolyásolták személyes megítélését, őt hátrányosan érintették.

Életszerűnek fogadta el a másodfokú bíróság is azt, hogy a felperes magyarázkodásra kényszerült, mindez kihatott az általa vezetett gazdasági társaság tevékenységére is. Köztudomású tényként értékelhető, hogyha egy cégről, illetve annak vezetőjéről az kerül nyilvánosságra, hogy politikai megrendelésre titkos adatgyűjtést végez, az megítélését, a személyéről kialakított véleményt negatív módon befolyásolja, a munkavégzését hátrányosan érinti, a hivatásának zavartalan gyakorlását akadályozza, amely jogellenes zavarása nyilvánvalóan kényelmetlenséget, kellemetlenséget és ennek folytán lelkiállapot kedvezőtlen változását idézi elő, ami indokolja a nem vagyoni kártérítés, mint szubjektív szankció alkalmazását. Köztudomású tényként értékelhető az is, hogyha valakit árnyék-titkosszolgálati személynek, titkosszolgálati polipnak titulálnak az alperesi közlések követően, annak hatására az mindenképpen hátrányt jelent megítélése szempontjából. Mindezen körülmények az alperesek nem vagyoni kártérítésben való marasztalását az elsőfokú bíróság által felhívott jogalkalmazási szempontok, továbbá a Ptk. 355. § (4) bekezdésében foglaltak alapján megalapozza.

Tekintettel arra, hogy az I. rendű alperes, mint a II. rendű alperes elnöke tartotta a sérelmezett sajtótájékoztatót, ezért a másodfokú bíróság is úgy ítélte meg, hogy mindkét alperes megvalósította a jogsértést, egymástól elválaszthatatlan magatartásuk vezetett a felperest ért hátrányokhoz, ezért fennáll egyetemleges felelősségük.

A másodfokú bíróság a perköltség viseléséről a Pp. 239. §-án keresztül is érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése, a 6/1986.(VI. 26.) IM rendelet 13. §-a és a 32/2003.(VIII. 22.) IM rendelet 3. § (1) bekezdése alapján rendelkezett.

, 2011. szeptember 6.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.  
a tanács elnöke

Dr. Győriné dr. Maurer Amália s.k.. Kisbán Tamás s.k.  
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő